

A Múltunk Öröksége Alapítvány Tájékoztatója 2011/2 (27.)

Baráti találkozó Zuglóban pártoló tagjainkkal

Jó hangulatú, emlékezetes esemény színhelye volt április 16-án a Pedagógus Szakszervezet Zuglói Szervezetének helyisége: az alapítvány 15 esztendő fennállása alkalmából a kuratórium által szervezett baráti találkozóra szóló meghívást huszonnégyen fogadták el, és többen – akik egészségi állapotuk vagy egyéb elfoglaltságuk miatt csak lélekben tudtak jelen lenni – üdvözölték az összejövetel résztvevőit. Nem csak Budapestről és környékéről, de Kecskemétről, Pécsről és Keszthelyről is érkeztek barátaink.

Volt, aki nem érkezett üres kézzel: *Nemoda István* egy bőröndnyi emléktárgyat hozott és ajánlott fel megőrzésre, *Homlódi Ferenc* egykori zánkai kiadványokkal járult hozzá a kollektív emlékezethez, *Várhelyi Miklós* pedig (aki egyéb kötelezettségei miatt csak nagyon rövid ideig tudott jelen lenni) a tárnoki úttörőcsapat naptárának néhány példányát hozta ajándékba.

Révész György kuratóriumi elnök köszöntője után *dr. Szabó Imre* alapító emlékezett meg az alapítvány másfél évtizedes tevékenységéről, majd méltatta a *Marton Jenő* Emlékérem 2011-es díjazottja, *Záhonyi Ede* munkásságát. Ezt követően került sor a *Magócsi Zoltán* által készített, az elmúlt 15 év érdekesebb pillanatait tartalmazó képek bemutatására. A vetítést – ahol ez szükséges volt – *dr. Szabó Imre* és *Magócsi Károlyné* kommentálta. Megemlékeztek az időközben végleg eltávozott támogatókról és segítőkről, akiknek amúgy is hosszú listája sajnos évről évre bővül.

A prezentációt követően *Révész György* vázolta az alapítvány jelenlegi helyzetét és a további elképzeléseket. Kiemelte: azért tartja lényegesnek az alapítvány működőképességének hosszú távú megőrzését – és ehhez további támogatók bevonását –, mert hovatovább ez az egyetlen szervezet,

amelynek lehetőségei vannak – ha még oly szerények is ezek – az úttörőmozgalom értékeinek megőrzésére (beleértve a dokumentumokat, tárgyi emlékeket és személyes visszaemlékezéseket). Hangsúlyozta, hogy a hivatalos politika torz képet fest a mozgalomról. Egy kötelező, bürokratikus, militarista szervezet képét rajzolja fel, amelytől emiatt érthetően elzárkózik a felnövekvő generáció, noha az úttörőmozgalomban személyesen részt vevők értékítélete még ma is többségében pozitív. Az alapítvány egyik legfontosabb feladata ezt a pozitív képet és emlékezést megőrizni (nem elhallgatva a hibákat sem) arra az időre, amikor a magyar társadalomban ismét helye és fontos szerepe lesz a ma perifériára szoruló gyermekszervezeteknek. Súlyos gondot jelent továbbá, hogy nincs vezetői utánpótlás, a – remélhetőleg – előbb-utóbb újjászerveződő gyermekmozgalmaknak nem lesznek vezetőik. Ezért az értékörzés keretében külön figyelmet kell fordítani a vezetőképzésre.

Elmondta továbbá, hogy a kuratórium legutóbbi ülésén megfogalmazott álláspont szerint javasolni kívánják az alapítók, hogy az alapító okiratban a cél megjelölésénél „a baloldali értékek szellemében szerveződött gyermekcsoportok, -mozgalmak, -szövetségek” szövegrészt módosítsák úgy, hogy általában a gyermekszervezetekre és -mozgalmakra vonatkozzon. Indokolásul megemlítette, hogy a baloldali jelző tartalma módosult, eltérő értelmezésekre adhat lehetőséget, másrészt egy gyermekszervezet nem politikai képződmény. Mindezek miatt a baloldali jelző az alapítvány célmegjelölésében felesleges. Végezetül a kuratórium elnöke kérte a jelenlevők

segítségét az alapítvány támogatói körének bővítésében.

A hozzászólások során a jelenlévők támogatásukról biztosították az alapítványt, beszámoltak korábbi tevékenységükről és jelenlegi életükről. Többen megfogalmazták: mozgalmi munkájuk során felejtethetetlen élményekben volt részük, e mellett olyan módszereket és készségeket sajátítottak el, amelyeket a későbbiekben, más területeken is eredményesen alkalmazhattak. *Derzsi Ottó* úgy vélte: szembe kell nézni a realitásokkal, és – függetlenül attól, hogy lesz-e lehetőség az újramezklésre, és ha igen, mikor – meg kell vonni a magyar úttörőmozgalom eddigi történetének mérlegét. *Svéd László* így fogalmazott: ragaszkodhatunk akár az úttörő névhez is, de ne legyünk doktrínerek. Más a napi politika, és más az a tény, hogy közösségi embereket akarunk nevelni. Kiemelte az úttörőmozgalom gyermekbarátszociáldemokrata gyökereit, majd három nagy feladatra hívta fel a figyelmet:

1. Az úttörőmozgalom hagyományait át kell örökíteni egy olyan ifjúsági közösségbe, amelyik ezt értékelni tudja.
2. Lényeges a cserkészmozgalomhoz való tartalmi-módszertani igazodás. A Sík Sándor által megfogalmazott „emberebb ember, magyarabb magyar” eszmény az úttörőmozgalom által is vállalható.
3. Nem szabad végórában gondolkodni, de tudomásul kell venni, hogy testamentális feladataink vannak.

Úgy vélte, hogy az úttörőmozgalom összegyűjthető fontos dokumentumainak lesz helyük az Országos Levéltárban, illetve a megyei levéltárakban. *Rüll Mária* megemlítette, hogy nemrégiben Vácott a múzeum kérte az úttörő emlékeket.

A hozzászólásokat kötetlen beszélgetés követte, amely jócskán belenyúlt az ebédidőbe. Reméljük, a későbbiek lesz még mód az eszmecsere folytatására egy újabb hasonló rendezvény keretében.

Révész György

"A múltba való visszatekintés a jövőnek is erőforrása"

Erdei Ferenc

A Múltunk Öröksége

Alapítvány 15. évfordulója

Visszaemlékezés 2011. április 16-án

Kedves Barátaim!

Mindnyájatokat nagy tisztelettel és baráti szeretettel köszöntöm alapítótársam – Záhonyi Ede – nevében is, aki most csak gondolatban van velünk, és kuratóriumunk, felügyelőbizottságunk nevében is. Örülünk, hogy eljöttetek, köszönjük szépen!

Hogyan is telt el ez a másfél évtized?

Ede barátom már 1990-ben tervezett egy egyesületet, főleg az egykori Úttörőtörténeti Bizottság tagjaira építve négy területi egységben: Észak, Kelet, Dél és Nyugat. Megkértünk még több régi úttörővezetőt, hogy csatlakozzanak hozzánk, de nem jártunk sikerrel. Hozzáteszem, hogy emellett elismertük a Rácz Péter vezette MÚSz-t, tehát nem ellenszövetséget akartunk, hanem a régi hagyományok megőrzését. Természetesen még az akkor új egyesületi törvény is sok lehetőséget adott, sőt ad ma is, hogy kisebb szervezetek is önálló egyesületként vetessék magukat nyilvántartásba.

En ezután az alapítvány létrehozását javasoltam, mivel volt tapasztalatom egykori iskolám érdekében már 1995-ben – pedagógus-pályám 40. évfordulója alkalmából – bejegyzett alapítvány működéséről. Ebben megállapodtunk, és 1991. január 25-én – Pál napján, „Pálfordulón”, óriási hőésésben – Edéék barátságos józsefvárosi lakásán, Jelenics Jóska, Magócsiné Erzsike és dr.Tóth Jóska részvételével megalakultunk.

Mi a létrehozást az úttörőmozgalom születésének 50. évfordulója tiszteletére – 1996. június 2. – kívántuk bejegyeztetni. A Fővárosi Bíróság 1996. március 4-én 6008.számon vette nyilvántartásba

az Örökség Alapítványt. Az év végéig 52 fő egyéni és 7 jogi személy csatlakozott hozzánk 579993 Ft befizetésével, illetve szellemi segítség felajánlásával. 1998-ban névazonossági eljárás miatt Múltunk Öröksége Alapítványra módosította a bíróság nevünket.

Nagyon lényeges változás történt 2000. január 26-án, amikor a Fővárosi Bíróság jóváhagyta közhasznú szervezetté válásunkat. Ez volt a 4. születésnap ajándék, egyben lehetővé tette azt is, hogy jogosultak lettünk az 1 %-os adófelajánlás kérésére. (Ez az 1999. évi felajánlásokból 141895 Ft-ot jelentett 101000 Ft bevétel mellett.)

Kedves Barátaim!

Nehéz feladatot kaptam a kuratóriumtól, hogy emlékezzek meg a 15. évfordulóról. Jelenics Józsa barátomra, kuratóriumunk első elnökére hivatkozva is, – hiszen neki köszönhetően jelentettük meg alapítványunk Tájékoztatóját – elővettem a már 25 számot tartalmazó kötetet és meglevenedtek előttem a lapok:

1996. június 4-én bemutatkoztunk Csillebércen az 50.évforduló alkalmából rendezett találkozón Trencsényi Laci soros elnök kedves bevezetője után.

1997-ben meghirdettük első pályázatunkat, amelyre 110 mű érkezett és 19-et jutalmaztunk 260 ezer Ft-tal. (Azóta sem értünk el ilyen szép eredményt.) Megemlékeztünk az Úttörővezető folyóirat 30. évfordulójáról.

1998. július 29-én mi kezdeményeztük a Csillebércei jubileumi találkozót, és állítottunk emlékművet közösen a MÚSz-szal az "50 éves Csillebérceknak". Jelenics Józsa nagyhatású beszédet mondott az emléktábla leleplezésekor. Bízunk benne, hogy a 100.évfordulót is megérik utódaink, és az emlékmű is megmarad.

Emlékezetes maradt még sokunk számára a "rostallói találkozó", amit 1999-ben rendeztünk: "Milyen lesz a 21. század gyermek-, serdülő- és ifjúsági mozgalma?" Ezen dr. Tóth

1999: a rostallói konferencia résztvevőinek egy csoportja
Balról jobbra: dr. Szabó Imre, Vereb Mara, Révész György, dr. Tóth József, Magócsi Károlyné, Magócsi Károly

József és Laurenszky Ernő tudományos elemzést és távlati prognózt tartott. Sokan küldtek írásban hozzászólást. A kiadvány megjelenetésre vár.

Amiről még feltétlenül meg kell emlékezni, az alapítványunk kitüntetéseinek története. Az 1995-ben elhunyt keszthelyi Marton Jenő barátunk végrendeletében jelentős összeget hagyományozott ránk. Ebből alapítottunk 2007-ben két kitüntetést: a Marton Jenő-emlékérmét felnőtt vezetőtársainknak és a Marton Jenő-díjat olyan közösségi tevékenységben kiváló gyerekeknek, akiket a rezi, a keszthelyi, a zalavári és a sármelléki iskolák nevelőközösségei javasolnak. Ez utóbbi településeken tanított Jenő barátunk, így eleget teszünk végakarátának. Az emléklakett a gyömrői Pál Mihály Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása és eddig heten részesültek belőle: Nagy Andrásné, Nagy Endre, Magócsi Károlyné, dr.

Nádházi Lajos, Jelenics József, Nagy Julianna, és Záhonyi Ede. A díjat eddig 13-an vehették át. Az emlékéremhez 50 ezer Ft, a díjhoz 20 ezer Ft jutalom is jár.

Támogatjuk még 25 ezer forinttal a dr. Tóth József által alapított Ezüstfokos vándordíj kitüntetettjét is, aki a legeredményesebb túravezető címet érdemelte ki.

Fontosnak és örökségápolásnak tartom az évről-évre kitüntetésben részesült barátaink nevének, valamint elhunyt úttörővezető társaink nevének, működési helyének közlését.

Kedves Barátaim!

Befejezem visszaemlékezésemet, mivel az említett bekötött Tájékoztatót valamennyien megkapjátok tőlünk ajándékba, lesz rá időtök olvasásra, tanulmányozásra.

Most viszont én kérlek benneteket, hogy szépen, sorban ti tájékoztassatok minket az eltelt 15-20 év alatti tevékenységeitekről!

Dr. Szabó Imre

Az idén hetedikként adományoztuk a **Marton Jenő-
emlékérmet** az úttörőmozgalom kimagasló vezetőjének

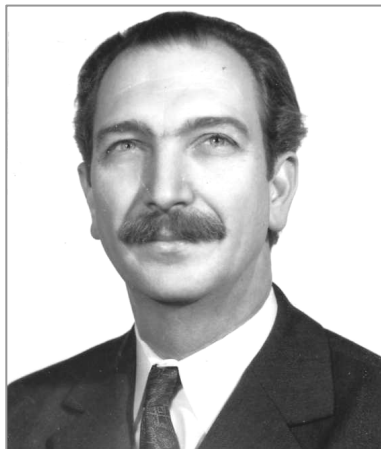
Záhonyi Ede kitüntetése

Az úttörővezetők közül mindenki ismerte Edét, ha nem találkozott vele személyesen, akkor írásaiból. Már 17 évesen, 1946-ban a rákos-szentmihályi 37. Sz. Dózsa György Úttörőcsapat ifivezetője, majd csapatvezetője volt. 1948-tól a MINSz, majd a DISz Úttörőközpontjában dolgozott, 1957-től a MÚSz Országos Elnökség munkatársa, 1967-től 1988-ig annak tagja lett. 1962-től 1982-ig az Úttörővezető c. folyóirat, majd a Dörmögő Dömötör c. gyermeklap főszerkesztőjeként tevékenykedett. Közben sorra jelentek meg írásai, könyvei.

Kezdeményezésére fogadták el 1969-ben az Országos Úttörőtörténeti Bizottság megalakítását, melynek rövidesen elnöke lett 1988-ig. Kiemelkedő mozgalomtörténeti jelentőségű volt annak a 19 Országos Úttörőtörténeti Vándorgyűlésnek a megszervezése, amelyekre 1973 és 1988 között került sor.

Hasonló – mindmáig egyedülálló – jelentőségű a Záhonyi Gyűjtemény, és a velem közösen alapított Múltunk Öröksége Alapítvány létrehozása 1996-ban.

Az alapítványt az úttörőmozgalom 50. születésnapja tiszteletére

létesítettük *Jelenics Józsa, Magócsiné Erzsike és dr. Tóth Józsa* barátaink közreműködésével, hogy a baloldali gyermekmozgalmak történetét megörökítsük és kutatóit anyagilag, erkölcsileg elismerjük.

Ehhez nagymértékben hozzájárultak pártoló tagjaink felajánlásai, közülük is kiemelkedően néhai Marton Jenő barátunk jelentős összegű támogatása. Így tudtuk megalapítani a Marton Jenő-Emlékérem kitüntetést és a vele járó ötvenezer forint jutalmat.

Edének ez a 14. kitüntetése volt, ami nagyon meglepte őt, és nehezen talált szavakat a köszönetre, amiben közölte, hogy a pénzjutalomról lemond és a kuratóriumra bízta annak felhasználást.

Dr. Szabó Imre

Marton Jenő-díjasok 2011-ben

Ebben az évben ismét átadásra került a Múltunk Öröksége Alapítvány által létrehozott **Marton Jenő-díj** az érintett iskolákban. A ballagással egybekötött tanévzáró ünnepély a legszebb és legmaradandóbb rendezvénye az iskoláknak. Öröndetes, hogy a programban méltó helye van a Marton Jenő-díjnak, mely rangos kitüntetésnek számít nemcsak az iskolákban, de a településeken is. Ezt jelzi az is, hogy ebben az évben e kitüntetésben *Reziben* nem részesült diák. Keszey Tivadar, a rezi Család Iskola igazgatója, így indokolja döntésüket: „*Azt gondolom, hogy a helyi iskolai közösségeknek szóló díjak rangjának megőrzése ugyanolyan fontos, mint az országos hírű, közismert díjak rangjának megőrzése. A rezi iskola tantestületének egybehangzó véleménye alakult ki arról, hogy ezt külön munkával, külön teljesítménnyel lehet csak elérni. Mivel ebben a tanévben egyik végzős diák sem tudta ezt felmutatni, ezért idén a Marton Jenő-díj nálunk nem került kiosztásra. Ezzel a döntéssel a nevelőtestület valóban a díj rangjának, méltóságának megőrzését kívánta szolgálni.*

Reméljük, hogy a következő tanév végén gazdára talál ez a díj, hiszen látható, hogy a rezi diákok és szüleik számára fontos, hogy megszerezzék e kitüntetést.”

A kuratórium is egyetértett a testület döntésével.

Mivel ebben az évben nem egyidőben voltak az ünnepségek, így valamennyi iskolába személyesen sikerült eljutnunk.

Június 11-én Sármelléken 9 órakor volt az ünnepség. Marton Jenő Szentgyörgyváron tanított 1952-től 56-ig, de a közelmúltban a két intézmény összevonásra került sármelléki központtal. Az iskola a település kulturális központja is. Szép környezetben, jól felszerelt iskolában folyik a színvonalas oktatás, lelkes, fiatal nevelőtestület irányításával. Az ünnepségre díszbe öltözött az iskola és környéke. Kellemes hangulat fogadta az érkezőket. Mindkét település polgármestere is jelen volt.

A Marton Jenő-Emlékérem átadása: dr. Szabó Imre, Záhonyi Ede, Révész György és Magócsi Károlyné

Alapítványunkat e sorok írója képviselte.

Nagyon szép színvonalas műsorral búcsúztak a ballagók és ballagatók. A ballagók nevében a kitüntetésre javasolt diák búcsúzott. Szavai végén a végzős tanulók odaszaladtak szüleikhez, és átölelve az édesanyját, egy-egy szál rózsával köszönték meg az évek során nyújtott szeretetet, gondoskodást. Megható percek voltak ezek.

Az intézmény vezetőjének az évet értékelő beszéde végén számtalan jutalomkönyv került átadásra az elért eredmények elismeréseként. Ezt követte a **Marton Jenő-díj** átadása.

Illés Júlia
Szentgyörgyvár-Sármellék

A nevelőtestület javaslata alapján a díjban ILLES JÚLIA részesült, aki az alábbi indokok alapján érdemelte ki az elismerést. Júlia a *Kutató Gyermekek Tudományos Konferenciáján* megyei első helyezést ért el csoporttársaival, és továbbjutott a regionális döntőre. Az „Árpádoktól a kurucokig” elnevezésű történelem versenyen a második helyezést elért csapat tagja volt. Számos labdarúgó versenyen vett részt. A megyei teremlabdarúgó olimpián csapatával kétszer is első helyezést ért el. A *Sik Sándor kupán* ő szerezte meg a Legjobb játékos és a Gólkirály címet is. Tagja volt az iskolai énekkarnak, sokszor szerepelt az iskolai rendezvényeken. Mindenben lehetett rá számítani. Magatartása példamutató, tanulmányi eredményei jók. Méltó a Marton Jenő-díjra. A jelenlévők nagy tapssal köszöntötték a kitüntetett diákokat.

Június 18-án két iskolában is sor került a tanévzáró ünnepségre.

Mindkét helyen személyesen vett részt a kuratórium elnöke és a felügyelőbizottság elnöke. Révész György az alábbiakban számol be az élményeiről:

Kora reggel indultunk, első úti célunk *Keszthely* volt. Nagy tisztelettel és szeretettel fogadtak bennünket, a díszvendégek közé ültettek. Az iskola eredményei valóban impozánsak. A tanévzáró ünnepségen csak az országos versenyek résztvevőinek és a megyei versenyeken legjobb tíz közé jutott tanulónak az eredményeit emelték ki, a felsorolás így is közel fél órát tartott.

Lázár Gyopárka
Keszthely

E felsorolás végén adhattam át a díjat LÁZÁR GYOPÁRKÁNAK, és méltathattam ugyancsak kimagasló eredményeit. Már alsó tagozatban kitűnt kimagasló ábrázolási tehetséggel, élénk érdeklődéssel, szorgalmával, példás magatartásával. Számtalan díjat nyert a különböző képzőművészeti pályázatokon. Sokoldalú érdeklődését bizonyítja, hogy jó eredménnyel szerepelt a különböző tantárgyi versenyeken. A legjelentősebbek: *Herman Ottó Biológia Verseny* megyei 1. hely, *London Bridge angol nyelvi verseny* országos 5. hely. A jelenlévők is nagy tapssal köszöntötték az új Marton Jenő-díjas diákokat. A tanévzáró után szinte azonnal kezdődött a ballagás, így csak pár szót tudtam váltani Gyopárkával, és megtudtam, hogy biológia tagozatra vették fel, amihez további sok sikert kívántam.

Délután *Zalaváron* vettünk részt a tanévzárón. A zalavári iskola nagyon

kicsi, a tanulólétszám nem éri el a száz főt, így az iskola önmagában nem jogosult még a normatív támogatásra sem. Ezért integrálták be egy alapítványba, amelyhez több ilyen kis iskola tartozik, s így az együttes létszám alapján már megkapják a normatív támogatást, a helyi önkormányzat pedig biztosítja az épületet, fűtést, világítást.

Csepregi Dóra
Zalavár

Az iskola a nehéz körülmények ellenére szép, a tanévzáró ünnepség hangulatos volt. *Kalotay Gábor*, a felügyelőbizottság elnöke adta át a Marton Jenő díjat CSEPREGI DÓRÁNAK, kiemelve a tanuló érdemeit. Dóra első osztályos kora óta példás magatartású és szorgalmas tanuló. Tanulmányi eredménye jeles vagy kitűnő volt az évek során. Helyi, körzeti, megyei versenyeken rendszeresen indult. Történelemből kiemelkedő eredményeket ért el. A diákönkormányzat munkáját aktívan segíti, rendezvények, műsorok megbízható szereplője, szervezője. Ösztöl a zalaegerszegi Kölcsey Ferenc Gimnáziumban az angol kéttannyelvű osztályban folytatja tanulmányait. Méltó a Marton Jenő-díjra, melyhez gratulálunk.

A nevelőtestületnek és a tanulóknak jó pihenést, kellemes nyarat kívánva búcsúztunk el, remélve, hogy jövőre ismét találkozunk.

Magócsi Károlyné
a kuratórium tagja

„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek...”

Juhász Gyula

In memoriam

Kremsier Edit
(1930-2011)

Balázs Béla-díjas televíziós szerkesztő, rendező, forgatókönyv-író, dramaturg, a Magyar Filmművészek Szövetsége Választmányának tagja, a Gyermek- és Ifjúsági Szakosztály alapító tagja, hosszú ideig titkára volt. Júliusban búcsúztatták nagy részvétellel.

Elsősorban gyermek- és ifjúsági korosztály számára készültek műsorai, de felnőtteknek szóló filmek, műsorok is kapcsolódnak nevéhez, mint szerkesztő-rendező. Emlékezetes sorozatai: a *Fabula*, *Hétszínvilág*, *Fotográfia*, *Kölyökidő*, *Szervusz Szergej*, *Akarsz-e bohóc lenni?*, *Játsszunk bábszínházat*, *Különbözöm tehát vagyok*, *Kívül-belül*.

A gyermek- és ifjúsági korosztályának szóló műsorok készítését tartotta egyik legfontosabb feladatának, s a terület utánpótlásának sokszor nehéz, háládatlan feladatában is részt vállalt.

Felismervén a médiának a gyermekek fejlődésében játszott szerepét, fontosságát, több alkalommal is konferenciát szervezett a gyermek és ifjúsági korosztály számára készülő filmek, műsorok megszűnéséről, illetve ellehetetlenüléséről, a káros amerikai rajzfilmdömpingről, s memorandumban fordultak az illetékes hatóságokhoz, hogy felhívják a figyelmet a problémára.

(x)

Wild Katalin
(1942-2011)

Ismét elment egy Pedagógus, egy Úttörővezető. Így, nagybetűvel, mert Wild Katinak a hivatása volt az élete, a tanítványok és az ifik voltak az ő gyermekei, akiknek sorsát mintegy pótmamaként követte, büszke volt rájuk és örült sikereiknek.

A VIII. kerületi úttörőház igazgatójaként fáradhatatlanul szervezett programokat, vetélkedőket, kiállításokat, és épített ki szerteágazó kapcsolatokat nem csak a kerületi úttörőcsapatokkal, hanem még a határon túl is. Ifivezetők lelkes gárdája gyűlt köré, akikkel még évtizedek múltán is szoros kapcsolatot tartott.

Később földrajztanárként nevelte diákjait a haza és a természet szeretetére, arra, hogy nyitott szemmel járjanak a világban, ne csak nézzék, hanem lássák is környezetünk szépségeit, csodáit. Az általa szervezett kirándulások, táborok – mindenekelött a vándortáborok – kiváló lehetőséget kínáltak erre, és ő tudott élni ezekkel a lehetőségekkel. Módszertani ötleteinek kifogyhatatlan tárházában mindig akadt olyan fogás, játék vagy tréfa, amely színesítette, „feldobta”, emlékezetessé tette az eseményt.

Aktív tagja volt a Magyar Pedagógiai Társaság Mozgalmopedagógiai Szakosztályának, a Magyar

Földrajzi Társaságnak és a Földrajztanárok Egyletének, rendszeresen részt vett ezek szervezeti életében, kollégáival bejárta a fél világot Mongóliától Portugáliáig, Skandináviától Egyiptomig. Tevékenységét a Földrajztanárok Egylete 2010-ben „Az Egyesületért”, a Magyar Földrajzi Társaság 2011-ben Pro Geographia Oklevéllel ismerte el.

Fáradhatatlan tevékenységét 1976-ban Kiváló Ifjúsági Vezető érdemmel, 1979-ben és 1985-ben Úttörővezető Érdeméremmel, 1982-ben Kiváló Munkáért kitüntetéssel ismerték el.

Katalin napkor – amikor egykori ifjai évente összejönnek, hogy köszöntsék, és bemutassák neki az újszülötteket – idén már üres lesz a helye. Iratai, emlékei, egykori tábori naplók rendezése közepette váratlanul távozott, kimondhatatlan őrnt hagyva maga után.

Örizzék hát békés álmodat az óriás hegycsúcsok, Farkasrét bologató fái és az emlékező szeretet.

(Révész György)

Záhonyi Edéné (Scheiber Sára)
(1933-2011)

Sárika már 1945-től úttörő volt a XIII. kerületi OTI-telepen alakult Angyalföldi, 1946-ban a II. kerületi Filler utcai, 1947-től a rákosszentmihályi 37. Dózsa György Úttörőcsapatban. Ott volt 1948-ban Csillebércen az Úttörő Köztársaság

első táborában Surányi László úttörői között, 1949-ben az Újpesti Stadionban a VIT megnyitóján. Dolgozott a DISz-ben, a KISz-ben és a Nótanácsban. Később tanított és rajvezető volt a IX. kerületi Lobogó utcai iskolában, a VIII. kerületi Bacsó B. utcai iskola Esze Tamás Úttörőcsapatában, a mese-szakkör vezetője a híres IX. kerületi József Attila Úttörőházban. Sok kedves emléket őriz fotóalbuma ezekről az időkről.

Férjével, Záhonyi Edével is a mozgalomban ismerkedett meg és élt vele boldog házasságban, szeretetben 61 esztendeig. Segítette őt munkájában, a híres Záhonyi Gyűjtemény gyarapításában, és ápolta betegségében. Emlékét megőrizzük!

Búcsúzómr Sáríkáól

Mindig szeretettel fogadott, ha meglátogattam őket a józsefvárosi, majd a solymári otthonukban. „Virágot ne hozzál, az van itt elég!” – mondta és nem győztem csodálni a sok szobai és kerti virágot, köztük a tucatnyi, sokszínű orchideát. Jobban örült egy-egy zacskó gyümölcsnek, de még egy nagy fej káposztának, töknek, karalábénak is. „Ezeket megfőzöm majd és ti is megkóstoljátok...” Mindig vendégül látott ebédre vagy vacsorára, ha ott ért náluk az idő. Nem csak engem, hanem a kuratórium tagjait is elbűvölte szakács-tudományával. Nem győztük dicsérni konyhaművészetét, kreativitását.

Solymárra költözésük után pedig mindig kis kocsijával várt bennünket a busz-, vagy a vasútállomáson, ahová vissza is szállította a társaságot. „Csak nem hagyom, hogy gyalogoljatok, szívesen segítek. Örülök, hogy eljöttetek...”

Így történt ez legutóbb is, amikor nem sejtettük, hogy ez lesz az utolsó találkozás. A búcsúzásnál örömmel közölte, hogy rövidesen megszületik legkisebb dédunokája, akit Natasának hívnak majd. Sajnos nem érhetette meg ezt az örömet...

(Szabó Imre)

Múltunk Öröksége Alapítvány
1062 Budapest, Bajza u. 62.
Adószám: 18080320-1-42

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

a 2010. évről

A számveteli beszámolót e közhasznúsági jelentés 1. sz. melléklete tartalmazza.

Központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, helyi önkormányzattól, kisebbségi települési önkormányzattól, települési önkormányzatok szövetségétől, ill. mindezek szerveitől 2010-ben az alapítvány nem kapott támogatást.

Egyéb támogatások:

Támogatások magánszemélyektől	141 eFt
APEH 1%	93 eFt
Összesen:	234 eFt

A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás:

a) Bérjellegű költség (alapítványi díjak és járulékaik)	316 eFt
b) Pályázati díjak és járulékaik	91 eFt
c) Táborozási támogatás	25 eFt
d) Működési költség (anyagjellegű: könyvelés, telefon, posta, irodaszer, üzemanyag, gépkocsi átalány, bankköltség, illeték)	523 eFt
e) Egyéb működési költség (előfizetési díjak, reprezentáció, tájékoztató nyomdaköltsége)	183 eFt
f) Könyvkiadás támogatás	75 eFt
g) Egyéb költség (temetés, koszorúk)	253 eFt

Kiadás összesen

1466 eFt

Az alapítvány által nyújtott cél szerinti juttatások összege 2010-ben 432e Ft volt, melyben a Marton Jenő tiszteletére alapított kitüntetésekhez és díjakhoz adományozott pénzjutalmak, a pályázati díjazások és ezek járulékaik, valamint árvízkarosult gyermekek táborozási támogatása szerepelnek.

A vezető tisztségviselők anyagi jellegű juttatásként kapták meg a az alapítvány tevékenységéről és rendezvényeiről tudósító Tájékoztatókat, amelyeket az alapítvány támogatói is megkaptak.

A közhasznú tevékenységről szóló tartalmi beszámolót e beszámoló 2. számú melléklete tartalmazza.

Budapest, 2011. április 9.

Révész György
a kuratórium elnöke

A közhasznú tevékenységről szóló tartalmi beszámolót ez évi első számunkban közzétettük. A közhasznúsági jelentés, a számveteli és a tartalmi beszámoló hozzáférhető alapítványunk honlapján:

<http://multunkoroksege.hu>

Konferencián jártunk

A három éve megtartott VII. Nevelésügyi Kongresszust alapítványunk is támogatta hozzájárulással, ezt a tényt megörökítette a konferencia dokumentációja is. A konferencia plenáris ülésein és a szekciók munkájában Jelenics József, dr. Szabó Imre, dr. Tóth József és Révész György vett részt.

Az ez év májusában „Kongresszus után – a változások folyamatában” címmel megrendezett utókonferencia költségeihez ugyan nem járultunk hozzá, de munkájában részt vettünk. Kalotay Gábor, dr. Szabó Imre és Révész György a plenáris ülésen és különböző szekciókban értékes vitákban járult hozzá az Állásfoglalás kialakításához, amiből az alábbiakban idézünk:

„Mintegy háromszáz pedagógus vett részt a konferencián: óvónők, tanítók, tanárok, kultúraközvetítők, egyházi személyiségek, kutató-fejlesztő szakemberek, általános művelődési központok munkatársai, diákok, ifjúságsegítők, intézményvezetők, intézményfenntartók, a felsőoktatás oktatói fejtették ki véleményüket.

A konferenciát a szakszerűség, a higgadtság és a dialógusért vállalt felelősség jellemezte. A pedagógus-szakma kísérletet tett arra, hogy **érdemi párbeszéddel nyújtson támogatást az oktatás, a nevelésügy továbbfejlesztéséért felelős oktatáspolitikai döntéshozóknak.** Nem a résztvevőkön múlt, hogy az utóbbiak nyitottsága a párbeszédre korlátozottabb volt a kongresszusi hagyományokat illetően megszokottnál.”

A konferencia kiemelten foglalkozott a kora gyermek-kori fejlesztés, az esélyegyenlőség, a tanulásra ösztönző motiváció kérdéseivel, a pedagógusok élet- és munkakörülményeivel, a pedagógusképzéssel és továbbképzéssel, az értékelés problémáival, a munkára nevelés és szakképzés problémáival, lehetőségeivel és feladataival, és a résztvevők e kérdésekkel kapcsolatos álláspontját rögzítette az Állásfoglalásban, kiemelve: **„Ezekben a folyamatokban is nélkülözhetetlen a partnerség kultúrája.”** A teljes állásfoglalás a konferencia honlapján olvasható:

http://nk7.hu/nk7_files/File/ajanlasok/nk7_konf_allasfoglalas_20110528.pdf

(Szabó Imre)

A Múltunk Öröksége Alapítvány Tájékoztatója

Szerkesztő: dr. Szabó Imre

Felelős kiadó: A Múltunk Öröksége Alapítvány

Szerzők: Magócsi Károlyné, Révész György, dr. Szabó Imre

Nyomdai előkészítő: Révész György

Nyomás: Poremba Nyomda

Felelős vezető: Poremba Krisztián

Mozgalompedagógiai füzetek 3.

Lehetett volna... – jut eszébe az olvasónak az Illés együttes hajdani népszerű száma. Hogy milyen lehetett volna az 1957-től újjászerveződő magyar úttörőmozgalom, és végül miért lett egészen más: erre keresi a választ a Magyar Pedagógiai Társaság Mozgalompedagógiai Szakosztálya által kiadott Mozgalompedagógiai füzetek sorozat új kötetében. Trencsényi László. *A magyar úttörőmozgalom választásai 1957-1987* című – lassan negyedszázada íródott – tanulmányának alcíme: történeti vázlat kísérlete. A szerző lényeges összefüggésekre világít rá, sok esetben kevésbé ismert vagy éppen elfelejtett dokumentumok alapján vizsgálja a magyar úttörőmozgalom három évtizedes útkeresését a politikai-pedagógiai erőterben. Ugyanakkor – hűen a mű alcíméhez – nem vállalkozott átfogó, mindenoldalú elemzésre. Ahogy az előszóban írja:

„Újraolvasva úgy gondolom: ma is kiindulópontja lehet egy beszélgetésnek az úttörőmozgalom történetéről. Talán kiindulópontja egy alapos kutatásnak. Révész György néhány elegáns kritikai megjegyzés mellett közlésre érdemesítette a kéziratot, részletes kidolgozásra bízott. Bevallom, újrakutatásra, kiegészítésre, az írásnak filológiai apparátusa hozzárendezésére nem vállalkoztam. Úgy döntöttünk, jelenjen meg párbeszédre szólító vitaanyagként, szolgáljon egy friss szemmel – elfogulatlanul – elvégzett kutatás alapjaiul!”

Bízom abban, hogy a kötet minél több érdeklődőhöz, kutatóhoz eljut, reflexiókra ösztönöz, és a már elindult vitába egyre többen vesznek részt.

rgy

